

**BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPŔÁVNÝ KRAJ**

**DOMOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
HRABINY**

**VP č. 64 - V
KRÍZOVÝ PLÁN OCHRANY
zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti
pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom
široenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v zariadení
DSS Hrabiny**

	Vypracoval	Posúdil	Schválil	Schválil
Meno	Ing. Lenka Liptáková	Emília Búryová	Mgr. Jana Hulová	
Funkcia	ABT	MK	riaditeľka	
Dátum	16.3.2020	17.3.2020	18.3.2020	
Podpis				

OBSAH	Strana
1. ÚČEL	3
2. POJMY A POUŽITÉ SKRATKY	3
Pojmy:.....	3
Použité skratky:.....	3
3. POSTUP	3
Úvod	3
Informácie o víruse COVID-19.....	3
Metodika činnosti pri vzniku mimoriadnej udalosti	4
MANIPULÁCIA S ODPADOM	6
ZLOŽENIE KRÍZOVÉHO TÍMU.....	7
4. ODKAZY A POZNÁMKY	7
Súvisiace normy a predpisy	7
Interné dokumenty	7
Poznámky.....	8
5. ROZDEĽOVNÍK	8
6. PRÍLOHY	8

1. ÚČEL

Domov sociálnych služieb Hrabiny v súlade so zákonom č. 448//2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov ako samostatná rozpočtová organizácia vo väzbe na ustanovenia zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, vzhľadom k aktuálnej epidemiologickej situácii

v y d á v a

Krízový plán pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV) v zariadení DSS Hrabiny

2. POJMY A POUŽITÉ SKRATKY

Pojmy:

Použité skratky:

ABT – autorizovaný bezpečnostný technik

MK – manažér kvality

3. POSTUP

Čl. 1 ÚVOD

Krízový plán upravuje preventívne postupy pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu COVID-19 u klientov alebo zamestnancov zariadenia. Prináša vedúcim zamestnancom základné informácie o ochorení COVID-19, návrh postupov a opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia a postupy v prípade väčšieho rozšírenia ochorenia.

Čl. 2 INFORMÁCIE O VÍRUSE COVID-19

Nový koronavírus SARS-CoV-2 je respiračný vírus. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

Príznaky ochorenia

- *teplota nad 38°C* (pozor! u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zvážiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- *kašeľ*,

VP č.64-V _ Krízový plán ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v zariadení DSS Hrabiny

- *sťažené dýchanie* (tzv. dýchavica, klient nevie dokončiť nádych (ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- *bolesť svalov*.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom a to:

- seniorov nad 70 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne),
- klientov liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi,

Čl. 3

METODIKA ČINNOSTI PRI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

1. PREVENCIA ŠÍRENIA INFEKCIE

1.1 Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu s infikovaným človekom alebo expozícii vírusom).

1.2 Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov:

- Vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením.
- Skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí.
- **Často si umývať ruky teplou vodou a mydlom** (najmä pri priamom kontakte s chorými alebo izolovanými pri čakaní na výsledky v prostredí zariadenia sociálnych služieb alebo ich okolí), **ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné** ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu.
- Účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.

1.3 Zamestnanci DSS Hrabiny by si mali umývať ruky:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom.
- Nepoužívať spoločné uteráky a predmety osobnej potreby.
- Dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo ku ich kontaminácii a vetrať.

VP č.64-V _ Krízový plán ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v zariadení DSS Hrabiny

1.4. Veľmi dôležité je dodržiavať zákaz návštev. Ani vo výnimočných prípadoch nepovoliť návštevy príbuzným, ktorí sa vrátili z rizikových oblastí alebo vykazujú známky respiračnej infekcie. Zdraví príbuzní, bez epidemiologickej anamnézy môžu mať povolené návštevy vo výnimočných prípadoch, ak sa jedná o paliatívneho klienta. O takejto návšteve musí byť vedený záznam a dodržané všeobecné preventívne opatrenia na zabránenie prenosu kvapôčkovej infekcie.

2. REPRESÍVNE OPATRENIA (SEKUNDÁRNA PREVENCIA) V PRÍPADE PODOZRENIA NA RESPIRAČNÚ INFEKCIU

V prípade ochorenia je základnou prevenciou šírenia vírusu **izolácia chorého a jeho kontaktov** pred, ako aj po vypuknutí ochorenia v období jeho nákazlivosti (t. j. 14 dní resp. podľa usmernenia lekára).

Osoby s akútnym respiračným ochorením by mali dodržiavať respiračnú hygienu – dodržať dostatočnú vzdialenosť od iných osôb, zakryť si ústa a nos vreckovkou alebo papierovým obrúskom (v prípade ak nemajú vreckovku kašľať a kýchať do rukáva – do lakťového zhybu, nie do rúk!).

2.1. POSTUP PRI PODOZRENÍ NA OCHORENIE COVID-19 U ZAMESTNANCA

Inkubačná doba ochorenia je od 2 – 14 dní. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli **vystavení stretnutiu s človekom so známym, t. j. potvrdeným prípadom COVID-19**, majú byť bezodkladne izolovaní v domácom prostredí počas 14 dní od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

Zamestnanec DSS Hrabiny je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný** telefonicky informovať riaditeľku zariadenia. Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého **má kontaktovať najskôr telefonicky** a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená. V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca DSS Hrabiny sú izolovaní všetci klienti, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucidného dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku DSS Hrabiny a usmernenia pracovníka RÚVZ.

2.2 POSTUP PRI PODOZRENÍ NA OCHORENIE COVID-19 U KLIENTA

V prípade, ak je podozrenie na infekciu COVID-19 u klienta, je zodpovedným zamestnancom DSS Hrabiny kontaktovaný ošetrojúci lekár (všeobecný lekár pre dospelých alebo geriatler), ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ Žiar nad Hronom.

V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z infekcie COVID-19, ale rozhodne, že chorý klient nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby, ktorý odoberie aj vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19, tak je v zariadení sociálnych služieb chorý klient zabezpečený v prísnej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka RÚVZ. V starostlivosti o tohto klienta sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie. Izba s izolovaným pacientom je označená ako infekčná z dôvodu, aby boli zamestnanci jasne informovaní o potrebe dodržiavania režimových opatrení a bariérovej ošetrovacej techniky.

Chorý klient by mal použiť rúško, ktoré sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označenej ako **biologický odpad** alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa má pravidelne vynášať za prísnych podmienok, ktoré nedovolia kontaminácii okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne má byť tento materiál zlikvidovaný podľa prevádzkového poriadku zariadenia, ktorý musí obsahovať postup zberu a likvidácie odpadkov z hľadiska ich charakteru (biologický, ostrý, komunálny a pod.). V takomto prípade sú zakázané návštevy, iba v špeciálnych prípadoch môže riaditeľ zariadenia povoliť návštevu chorého rodinou, a to v prípade zlého psychického stavu klienta alebo ak je klient v paliatívnej starostlivosti. Personál je vybavený jednorazovými pomôckami určenými pre prácu so suspektným (podozrivým) alebo s potvrdeným ochorením COVID-19, ktoré mu v prípade, že ich nemá, zabezpečia Štátne hmotné rezervy. Personál je vzdelávaný podľa vnútorných predpisov a pokynov RÚVZ. Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie chorého klienta sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa). Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú ochranu personálu, musí byť klient v spolupráci s RÚVZ-om odoslaný sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých klientov, ktorí prišli s chorým klientom do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa poskytovateľ riadi odporúčaním RÚVZ.

Čl. 4 MANIPULÁCIA S ODPADOM

Všetok odpad, s ktorým bola osoba v styku, vrátane použitých vreckoviek, inkontinenčných podložiek a ďalších predmetov znečistených telesnými tekutinami, má byť vložený do plastových vriec na odpad a zviazaný. Plastové vrecia, ktoré sú používané pre tento druh odpadu, musia mať maximálny objem 0,1 m³ a silu minimálne 0,1 mm. Tento odpad je povinnosť zatriediť do kategórie nebezpečný a v súlade s legislatívou s ním nakladať.

**Čl. 5
ZLOŽENIE KRÍZOVÉHO TÍMU**

Krízový tím DSS Hrabiny a stredisko DD a DSS:

Komunikácia so zamestnancami je zabezpečená prostredníctvom mobilných telefónov – zoznam kontaktov je vedúcich úsekov a u sociálnych pracovníčok,
Komunikácia so zamestnancami sa uskutočňuje prostredníctvom oznamov v programe Cygnus

Komunikácia s rodinnými príslušníkmi sa uskutočňuje telefonicky – zoznam kontaktov je u sociálnych pracovníčok

Kontakty na lekárov a RÚVZ:

sú k dispozícii na lôžkovom oddelení, na ambulancii a u sociálnych pracovníčok

Izolačné miestnosti vytvorí zariadenie na oddelení 2 B a na lôžkovom oddelení, kde je dispozícii spolu 14 dvojlôžkových izieb a 3 jednolôžkové izby a jedna 4 lôžková izolačná izba na lôžkovom oddelení. Na oddelení 2B je možné vytvoriť samostatné uzatvorené oddelenie.

Na lôžkovom oddelení sú pripravené balíčky hygienických potrieb a inkontinenčných pomôcok pre prípad hospitalizácie pacienta. Lieky so zoznamom dávkovania, karta poistenca sú pripravené v ambulancii.

4. ODKAZY A POZNÁMKY

Súvisiace normy a predpisy

Interné dokumenty

VP č.64-V _ Krízový plán ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v zariadení DSS Hrabiny

Poznámky

5. ROZDEĽOVNÍK

6. PRÍLOHY

Príloha č. 1: Kontrolný list informačných a preventívnych opatrení v súvislosti s infekciou COVID-19

Príloha č. 2: Postupy

Príloha č. 3: Zloženie krízových tímov